

סברה

Sabra صبرا

Shy Abady שי עבאדי شَي عبادي

صبرا
صبر

Sabra

Shy Abady

April - May 2021

Curator and catalogue editor **Shira Friedman**

Director of Neve Schechter **Romina Reisin**

Exhibition and Catalogue coordinator **Shlomi Navon**

Exhibition mounting **Itamar San Martin**

Office director **Mei Izhar**

Catalogue design **Moran Krigsman and Maayan Moskona**

Installation views **Youval Hai**

סברה صبرا

שי עבאדי شَي عبادي

אפריל - מאי 2021

אוצרת התערוכה ועורכת הקטלוג **שירה פרידמן**

מנהלת נווה שכטר **רומינה רייסין**

מפיק התערוכה והקטלוג **שלומי נבון**

הקמת התערוכה **איתמר סאן מרטין**

מנהלת המשרד **מֵי יזהר**

עיצוב הקטלוג **מורן קריגסמן ומעין מוסקונה**

צילומי ההצבה **יובל חי**

סברה

שי עבאדי הופך על פיה את העלילה המוכרת של הספר "הוא הלך בשדות" שכתב משה שמיר ומשלב בנרטיב המוכר תפנית עלילתית, הנובעת מפוליטיקת הזהויות שלו עצמו – צבר, יהודי, ישראלי, סורי, מצרי וערבי.

בתערוכה מוצגים חמישה ציורים מן הסדרה "בחזרה ללבנט"; הדמויות החוזרות בציורים מבוססות על דיוקנאותיהם של אסי דיין ואירית יוטבת, השחקנים גיבורי הסרט שנוצר על פי הספר "הוא הלך בשדות", רומן מאת משה שמיר שיצא לאור בשנת 1947 והפך במהרה לאבן יסוד במיתוס הישראלי. סיפור העלילה מתאר את חייהם מלאי הניגודים של אורי ומיקה ואת סיפור אהבתם – על סופו הטראגי ההרואי. אורי מופיע בספר כילד הראשון בקיבוצו, בעל ביטחון עצמי ומחויבות לארץ; עלילת הספר מגוללת את מסכת לבטיו וייסוריו, אך בסופו של דבר מצפונו גובר עליו והוא נחוש לצאת למשימות הצבאיות שהוטלו עליו – למורת רוחה של מיקה. מיקה נתפסת כדמות החריגה בסרט, המוצגת כמגיעה מ"שם", רמז לפולין, ומסמלת אוד מוצל מאש, שהצליחה להימלט מן השואה ולהגיע לארץ בקבוצת "ילדי טהרן".

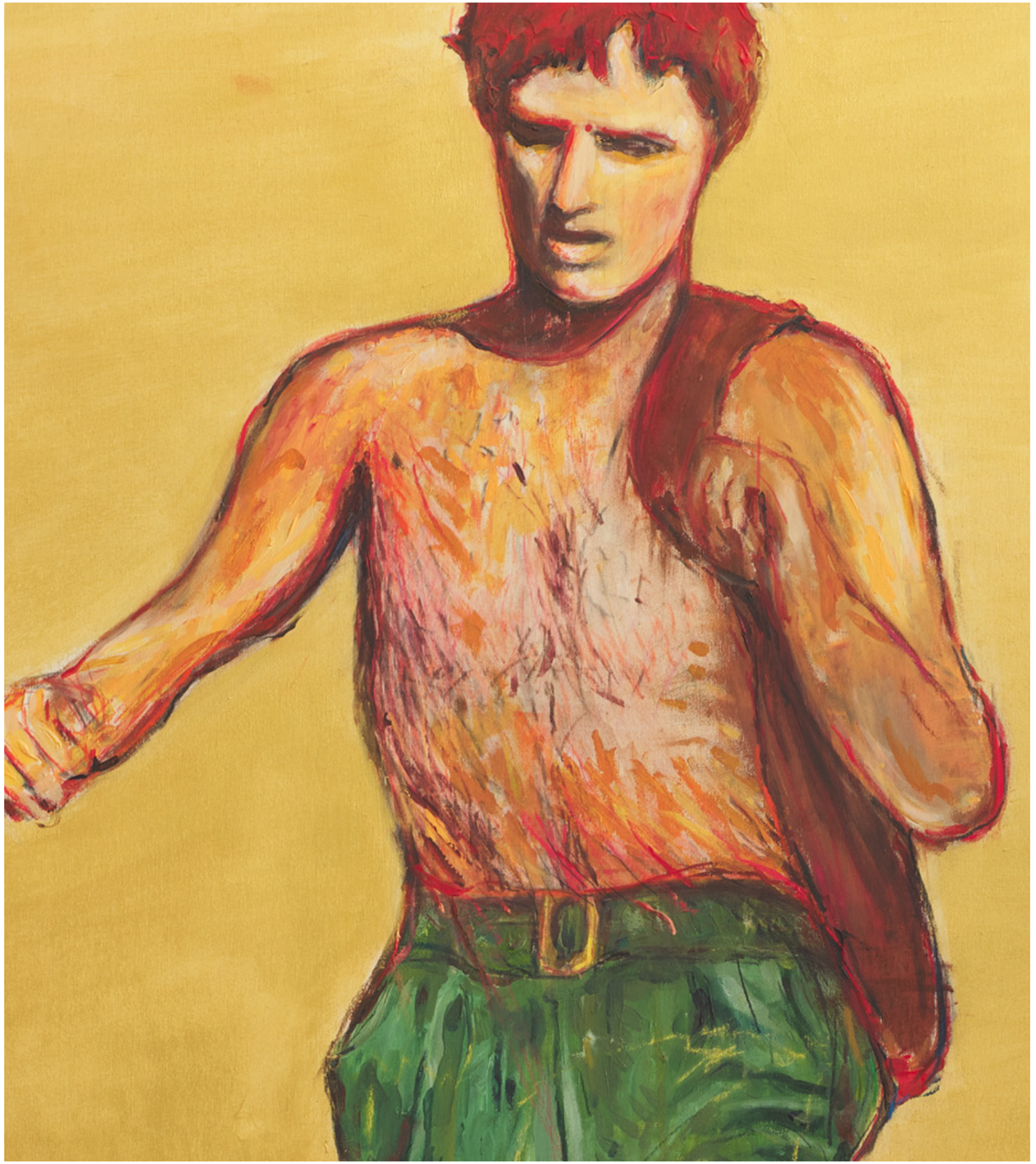
לדמותה של מיקה/יוטבת, המביטה בהערצה על דמותו של אורי/דיין, הוסיף עבאדי את הכיתוב "סברה" בערבית. תוספת זו הופכת את מה שנחקק בזיכרון הקולקטיבי כדמותו הקולנועית של אסי דיין כייצוג האידיאלי של הצבר יפה הבלורית והתואר, ומשליכה אותה דווקא על דמותה של האאוטסיידרית הזרה מיקה. הכיתוב בערבית מוסיף להזרה ומשבש את אופני המחשבה הבינאריים הישראליים כפי שהם מוצגים בספר; צבר הוא יליד הארץ ועליו לדבר, לחשוב ואף למות בעברית למען המדינה. למילה "סברה" משמעויות הנובעות משדות תרבותיים שונים; בערבית משמעות המילה סבר היא סבלנות וממנה נגזר שמו של הצבר, באנגלית מדוברת סברה היא צברית, כינוי לילידי הארץ שהוא גלגולו של צמח הצבר, זה שהוא קוצני מבחוץ ורך ומתוק מבפנים. "סברה" היה גם שם-מותג לליקר של יקבי כרמל, ליקר שהפך בחו"ל לסמל הישראליות ושוּוַק כסממן של הזהות הישראלית כמו פרי הסברס. מאידך גיסא מתקשרת המילה "סברה"

גם לאירועי סברה ושתילה, מאורעות שהטילו צל כבד על המוסר הישראלי הצבאי ועוררו את העם לעשות חשבון נפש.
מיקום הדמויות על גבי לוחות מעוגלים בעלי רקע מוזהב מציין את נקיטת עמדתו של עבאדי כלפי האמנות הישראלית של שנות "דלות החומר", זו שהיתה משועבדת לחומרים מינוריים ורוממה את השימוש בהם. לדברי האמן מציב הרקע המוזהב את הדמויות כאיקונות נוצריות מחד גיסא ומרמז מאידך גיסא על "טעם ערבי" –כינוי לגנאי שגור בחברה הישראלית. בשילוב החריג בין יסודות בורגניים לחלוציים עם התוספת הערבית מערער עבאדי על השדות הסטראוטיפיים ומטשטש את מערך הזהויות של הדמויות.
עבאדי אינו הראשון שהתייחס באמצעות האמנות לרומן ההיסטורי של שמיר ולדמותו של הצבר ההרואי המיוצג על ידי אסי דיין הצעיר בן לאצולת הארץ, קדם לו יגאל תומרקין בשנת 1967. עבאדי מכיר ללא ספק את יצירתו זו של תומרקין ומציב אלטרנטיבה אמנותית לפסלו הבוטה והמתריס, שבו מיוצגים החלום הישראלי ושברו בדמות שגופה עשוי חלקי נשק, מכנסיה מופשלים ואיבר מינה חשוף.
לעומת תומרקין עבאדי אינו מציג את שברו של החלום הישראלי, אלא תר אחר איזושהי נורמליזציה עם ערביי הארץ כפי שהכירם בשנות ילדותו בירושלים, בעיקר מסיפוריו של אביו על קרובי משפחה שהיו מגיעים לארץ ברכבת מקהיר ומהערבית שהיתה משתרבבת למשפטי ההורים ונשמעת תדיר ברחובות ירושלים. בסדרה "בחזרה ללבנט", ובעיקר בשינוי שם הציור מ"הוא הלך בשדות" ל"הם הלכו בשדות", משַלֵב עבאדי – על ידי הכלאות של מיתוסים והצלבת זהויות – חיבורים בין מזרח ומערב, ומציע מבט מרובד ואמיץ על יחסי יהודים-ערבים במרחב הישראלי.

אוצרת: שירה פרידמן

صبرا

يقلب شَيْ عبادي الحبكة المألوفة لكتاب "سار في الحقول" الذي كتبه موشيه شامير ويدمج في السرد المألوف منعطفًا في الحبكة، نابعًا من سياسات هويّاته الخاصة-تسبار (يهوديّ من مواليد إسرائيل)، يهوديّ، إسرائيليّ، سوريّ، مصريّ وعربيّ.
يضمّ المعرض أربع لوحات من سلسلة "العودة إلى بلاد الشام"؛ تستند الشخصيّات المتكرّرة في اللوحات إلى صور آسي ديان وإيريس يوتبات، الممثّلين بطلي الفيلم الذي تمّ إنتاجه بناءً على كتاب "سار في الحقول"، وهو رواية لموشيه شامير صدرت في عام 1947 وسرعان ما أصبحت حجر الزاوية في الأسطورة الإسرائيليّة. تصف القصّة حياة أوري وميكا المليئة بالأضداد وقصّة حبّهما- عن نهايتها المأساويّة البطوليّة. يظهر أوري في الكتاب كأوّل فرد في مجموعته، واثقًا من نفسه وملتزمًا تجاه البلاد؛ تروي حبكة الكتاب سلسلة تخبّطاته وعذابه، ولكن في النهاية يسيطر ضميره عليه وهو مصمّم على الخروج إلى المهمّات العسكريّة الموكلة إليه-بالرغم من استياء ميكا. يُنظر إلى ميكا على أنّها الشخصيّة الاستثنائيّة في الفيلم، التي تُعرض على أنّها أتت من "هناك"، في إشارة إلى بولندا، وترمز إلى عود أُنقذ من النار قبل أن تحرقه، إذ تمكنّت من الهروب من المحرقة النازيّة والوصول إلى البلاد مع مجموعة "أطفال طهران".
أضاف عبادي إلى شخصيّة ميكا / يوتبات التي تنظر بإعجاب إلى صورة أوري/ ديان، كلمة "صبرا" باللغة العربيّة. هذه الإضافة تحول ما هو محفور في الذاكرة الجماعيّة على أنّه الشخصيّة السينمائية لآسي ديان، إلى تمثيل مثالي للتسبار (اليهودي المولود في إسرائيل) ذي الغرّة والوجه الجميلين، وتلقي بها بالذات على شخصيّة القادمة من الخارج والغريبة ميكا. تضيف الكتابة باللغة العربية إلى التغريب، وتُحدث خللًا في طرق التفكير الثنائيّة

الإسرائيليّة كما هي معروضة في الكتاب؛ التسار هو هي من مواليد البلاد ويجب أن يتحدث ويفكر بل ويموت باللغة العبريّة من أجل الدولة. لكلمة "صبرا" معانٍ مشتقة من مجالات ثقافية مختلفة؛ في اللغة العربيّة معنى الكلمة هو الصبر والذي اشتق منه اسم صبرا، في اللغة الإنجليزية المحكيّة صبرا هي لقب لمواليد البلاد الذي هو تجسيد لنبات الصبر الشائك من الخارج والطريّ وحلو المذاق من الداخل. كان "صبرا" أيضًا اسم علامة تجاريّة لليكير من إنتاج مصانع نبيذ الكرمل، وهو مشروب كحوليّ أصبح خارج البلاد أيضًا رمزًا للإسرائيلية وتمّ تسويقه كرمز للهويّة الإسرائيليّة كثمرة الصبر. من ناحية أخرى، فإن كلمة "صبرا" تتواصل أيضًا مع أحداث صبرا وشاتيلا، وهي أحداث ألقت بظلالها الثقيلة على الأخلاق العسكريّة الإسرائيليّة ودفعت الشعب إلى محاسبة النفس.
يشير موقع الأشكال على لوحات مستديرة ذات خلفيّة ذهبيّة إلى اتّخاذ موقف من جانب عبادي تجاه الفنّ الإسرائيليّ في "سنوات المادّة الهزيلة"، حيث كان مرهونًا بموادّ بسيطة رفع من مكانة استخدامها. وفقًا للفنّان، فإنّ الخلفيّة الذهبيّة تُظهر الشخصيّات كأيقونات مسيحيّة من ناحية، وتنطوي من ناحية أخرى على "ذوق عربيّ" - وهو مصطلح لكنية مهينة تعيش في المجتمع الإسرائيليّ. من خلال الدمج غير المعتاد بين العناصر البرجوازيّة والطلائعيّة والإضافة العربيّة يعترض عبادي على مجالات التفكير النمطيّ المقولب، ويزيل وضوح هويّات الشخصيّات.
عبادي ليس أوّل من تطرّق من خلال الفنّ إلى رواية شامير التاريخيّة وإلى شخصيّة التسبار البطل الذي يمثّله الشابّ آسي ديان ابن طبقة نبلاء البلاد، إذ سبقه يغئال تومركين في عام 1967. لا شكّ أنّ عبادي يعرف عمل تومركين هذا، ويضع بديلًا فنّيًّا لتمثاله الصارخ والمتحدّي، حيث

يتمّ فيه تمثيل الحلم الإسرائيليّ وحطامه على شكل شخصيّة جسمها مصنوع من أجزاء من الأسلحة وسراويل تهدّلت إلى الأسفل لتكشف عن أعضاء ذكريّة.
مقارنة بتومركين، لا يعرض عبادي حطام الحلم الإسرائيليّ، بل إنّه يسعى إلى بعض التطبيع مع عرب البلاد كما كان يعرف في سنوات طفولته في القدس، خاصّة من قصص والده عن الأقارب الذين سيأتون إلى البلاد بالقطار من القاهرة. ومن اللغة العربيّة التي كانت تتسلّل إلى جُمل والديه وتُسمع باستمرار في شوارع القدس. في سلسلة "العودة إلى بلاد الشام" ، وخاصة في إعادة تسمية اللوحة من" سار في الحقول"إلى"ساروا في الحقول"، يدمج عبادي – عن طريق تهجين الأساطير والهويات المتقاطعة – روابط بين الشرق والغرب، ويقترح نظرة متعدّدة الطبقات وشجاعة إلى العلاقات اليهوديّة-العربيّة في الحيّز الإسرائيليّ.

أمينة المعرض: شيرا فريدمن

Sabra

Shai Abady overturns the familiar plot of Moshe Shamir's novel He Walked Through the Fields, integrating into the familiar narrative a turn in the plot that stems from Abady's own politics of identity – as a Sabra, a Jew, an Israeli, .a Syrian, an Egyptian and an Arab

The exhibition features five paintings from the series "Back to the Levant" The figures recurring in these paintings are based on portraits of Assi Dayan and Iris Yotvat, who starred in the film made after Shamir's book. First published in1947, the novel quickly became a cornerstone of modern Israeli mythology. The plot captures the contrast-filled lives of Uri and Mika and tells their love story, which comes to a tragic and heroic end. Uri, the first child born on his kibbutz, is confident and committed to his country; the plot reveals his deliberations and inner torment, which he overcomes when his conscience drives him to embark on various military missions, despite Mika's resistance. Mika stands out in the film as the foreigner who came from "there," an allusion to Poland, and symbolizes the survivors of the Holocaust, having managed to escape and arrive in pre-state Israel as part of the group of "Teheran Children." Abady added to the image of Mika/Yotvat, who gazes with admiration at Uri/Dayan, an inscription that spells out the word "Sabra" in Arabic. This supplement transforms what has been engraved, in collective Israeli memory, as the ideal cinematic representation of the handsome Sabra, projecting it instead onto the figure of Mika, who is perceived as an outsider. The Arabic scripts further enhances this sense of estrangement, while undermining the binary Israeli

the local Israeli nobility. Abady is no doubt familiar with Igael Tumarkin's 1967 work on the same theme, while offering an artistic alternative to the latter's crude, subversive sculpture, in which the rise and fall of the Israeli dream are represented by a figure composed of ammunition parts, whose lowered .pants expose its genitals

In contrast to Tumarkin, Abady does not represent the rupture of the Israeli dream, but rather seeks some form of normalization vis-à-vis the country's .Arabs, as he knew them during his childhood in Jerusalem

He especially recalls his father's stories about relatives who visited pre-state Israel on a train from Cairo, and through the Arabic words interspersed in his parents' conversations and frequently heard on the streets of Jerusalem. Through the series "Back to the Levant," and through the transformation of the title He Walked Through the Fields into They Walked Through the Fields, Abady crosses different myths and identities – forging connections between East and West, and directing a bold and multilayered gaze at Jewish-Arab relations .in the Israeli sphere

Exhibition Curator: Shira Friedman

concepts articulated in the novel: a Sabra is a native-born Israeli who must speak, think and even die in Hebrew for the sake of his country. The word "Sabra" is imbued with different meanings, associated with various cultural fields: in Arabic, sabr means "patience," and is the source of the local name given to the prickly-pear plant. In English, "Sabra" is a term used to refer to native Israelis, who are likened to the prickly-pear fruit – thorny on the outside and sweet on the inside. "Sabra" was also the name of a liquor produced by the Carmel Wineries, which was marketed abroad as an emblem of Israeli identity, much like the prickly pear. At the same time, the word "Sabra" also alludes to the events in Sabra and Shatila, which cast a long shadow on the moral Israel's military conduct during the First War in Lebnon, and leading to .a collective act of self-reckoning

The location of the figures upon round, gilded panels bespeaks Abady's stance concerning Israeli art during the years defined by "the poverty of matter," a period that apotheosized the use of "low" materials. According to the artist, this gilded backdrop presents the figures as Christian icons, while alluding to "Arab taste" – a pejorative Israeli expression used to indicate over-ornateness. The unusual combination of bourgeois and pioneering elements, together with the addition of Arabic, serves to undermine stereotypical representations, .while blurring the clearly defined identities of the characters

Abady is not the first artist to refer to Shamir's historical novel and to the figure of the heroic Sabra represented by the young Assi Dayan, a member of

הם הלכו בשדות, 2018, אקריליק על עץ לבוד, 140X60 ס"מ
ساروا في الحقول, 2018, أكريلي على خشب الأبلكاج
They Walked Through the Fields, 2018, Acrylic on plywood, 60X140 cm

צבר II, 2017, טכניקה מעורבת על עץ לבוד, 60X150 ס"מ
تسبار II, 2017, تقنيّة مدمجة على خشب الأبلكاج
Tsabar II, 2017, mixed media on plywood, 150X60 cm

צבר, 2017, טכניקה מעורבת על עץ לבוד, 80 ס"מ
تسبار, 2017, تقنيّة مدمجة على خشب الأبلكاج
Tsabar, 2017, mixed media on plywood, 80 cm

צבר I, 2017, טכניקה מעורבת על עץ לבוד, 60X110 ס"מ
تسبار I, 2017, تقنيّة مدمجة على خشب الأبلكاج
Tsabar I, 2017, mixed media on plywood, 110X60 cm

תרבות
ואמנות
יהודית
עכשווית

נווה שכטר

גלריה שכטר

משרד התרבות והספורט

תל אביב יפו
TEL AVIV YAFO

גלריה שכטר | רח' שלוש 42 פינת רח' אילת 57, תל אביב־יפו | schechter-gallery.com